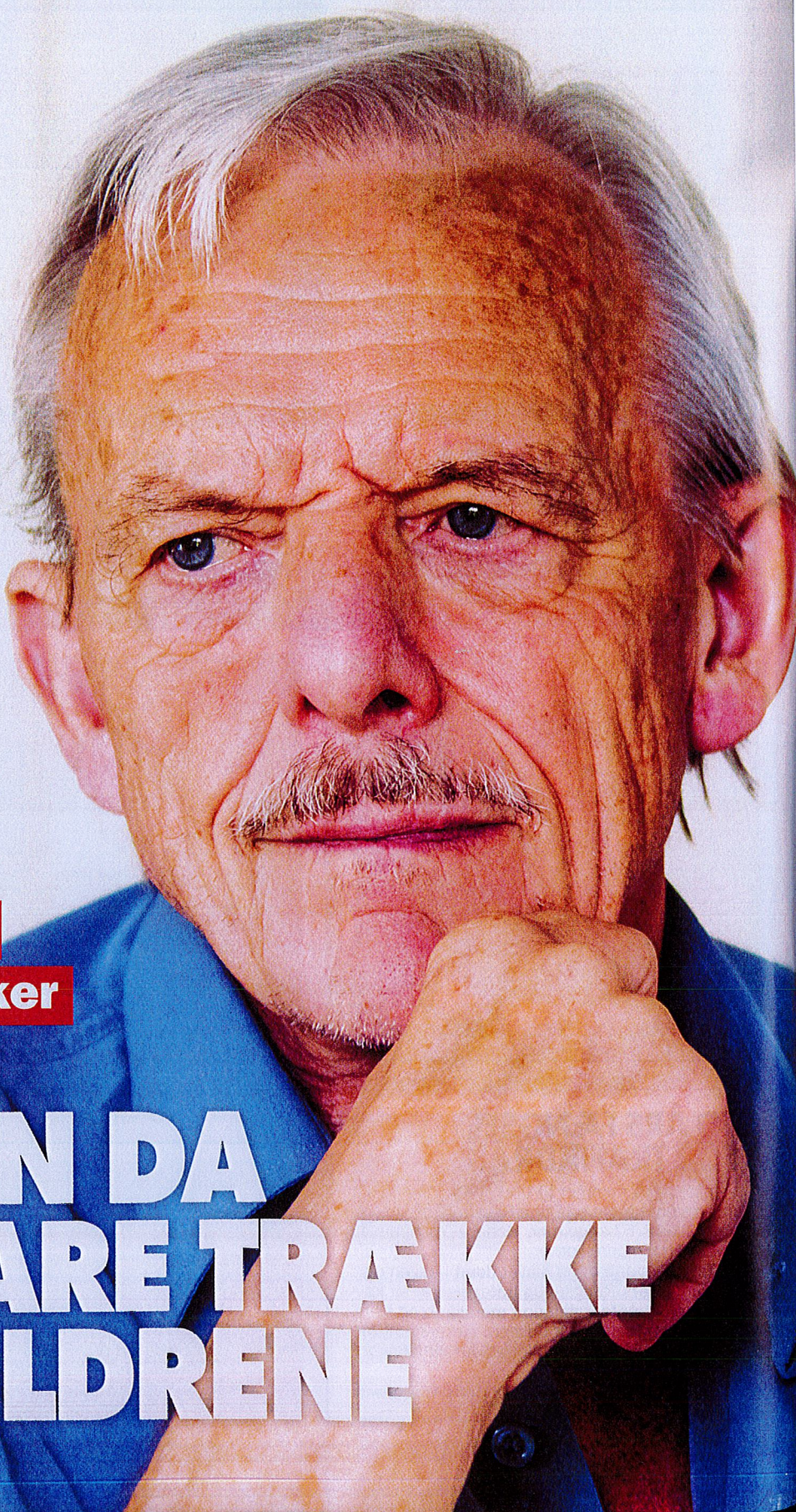

Han har rådet folk til at trække en plasticpose over hovedet, lagt en trin for trin-selvmondsmanual på nettet, og så har han talt i telefon med utallige desperate mennesker, som ønskede at dø. 76-årige Svend Lings har i årevis kæmpet for at lovliggøre aktiv dødshjælp – en kamp, han har betalt en meget høj pris for.

Af Karin Heurlin
Foto: Morten Mejnecke

kh@udeoghjemme.dk

**Lægen, som har
hjulpet mennesker
med at dø**

**JEG KAN DA
IKKE BARE TRÆKKE
PÅ SKULDRENE**

Nu er det mere end 50 år siden, men han kan lig huske lugten fra stue. Svend Lings var den eneste lægestuderende, der havde et vikariat som langtidsmedicinsk afdeling i Sverige. Men oplevelsen satte noget i gang i ham, som efterhånden udviklede sig til det kald, der har gjort ham kendt som "selvmordslægen" i hele Danmark. Og som netop har givet ham en dom på 40 års betinget fængsel for at have rådgivet flere mennesker om selvmord.

Som vikar på den langtidsmedicinske afdeling gik den unge Svend Lings stuegang hver dag, hvor han blandt andet trådte ind på stue fire. Her lå hun. En kvinde sidst i 50'erne. Hun var blevet ramt af kræft i indenen og var kommet for sent til læge, hvilket betød, at kræften havde ædt sig ind i kødet og bredt sig til mundhulen og endnu dybere ind. Nu var hele hendes kind væk og tilbage var kun et kæmpe krater med frit udsyn ind til stemmelæberne. Kvinden kunne ikke tale mere. Når Svend kom ind, kiggede hun bare på ham med et blik, som han aldrig siden har rystet af sig.

Det er en pligt

– Hendes øjne nærmest skreg til mig: "Så hjælp mig dog." Hendes situation var fuldstændig håbløs. Men jeg skulle jo bare kigge på såret under forbindingen, og hver dag gentog jeg: "Det ser fint ud", siger Svend Lings, inden han tilføjer:

– Men jeg var fuld af løgn. Han hadede løgner. Men

han kunne endnu mindre lide håbløsheden og de desperate øjne. Og det var her på stue 4 i lugten af forrådnethed, at tanken om at hjælpe patienter til at få endelig fred opstod.

I dag står den nu pensionerede overlæge Svend Lings i spidsen for netværket Læger for Aktiv Dødshjælp. Han har selv vejledt mange kronisk syge til selvmord og har også lagt en selvmordsmanual på nettet, som trin for trin beskriver vejen til at slutte livet.

Aktiv dødshjælp er som bekendt ulovligt i Danmark, men selv er han ikke et øjeblik i tvivl om, at han gør det rigtige, når han forklarer, hvilke piller en patient skal sluge for at gøre en ende på det hele.

– Når man først er blevet bevidst om, hvor mange mennesker der ligger og lider og gerne vil herfra, så fanger bordet. Jeg synes, det er en pligt. Hver eneste dag får jeg en til fire henvendelser fra folk, der er desperate for at få hjælp, siger Svend Lings.

Sjælesorger

Han tager imod Ude og Hjemme på sin idylliske, fynske gård med de 28 tønder land, som han selv går og passer. Når han altså ikke sidder med telefonen inde i stuehuset og taler med fremmede mennesker om det emne, som de fleste helst går i en stor bue udenom. Men som berører os alle: Døden.

Lige nu kan han på grund af sin dom ikke hjælpe folk, der kontakter ham. Han har anket sagen, og indtil den bliver afgjort, vil han ikke rådgive flere om selvmord.

Godt nok tager Svend Lings telefonen. Men han må lade patienterne i den anden ende leve videre, præcis som han gjorde dengang med den svenske kvinde på stue fire. Ganske vist skal han ikke

længere stå i lugten, men samvittigheden tynger ham på samme måde.

– Det er meget svært bare at skulle trække på skuldrene. Alle de mennesker, som enten ringer eller skriver til mig, er jo afklarede mennesker. De har truffet deres beslutning, for de har været hele møllen igennem. Tit flere gange. De vil ikke mere, siger Svend, som ikke har tal på, hvor mange han har hjulpet til selvmord. Men der har været mange, og hvert forløb har krævet tid og lange samtaler, fordi han har stillet krav om dokumentation for patienternes sygdomsforløb.

De fleste, der ringer eller skriver til Svend, er ramt af cancer, kroniske lungesygdomme eller kroniske nervesygdomme. Men tit handler telefonsamtalerne om meget andet end sygdom, scanningsresultater og blodprøvesvar.

– Mange har et stort talebehov. De er ofte alene omkring deres beslutning, for der er jo ikke ret mange, der bryder sig om at tale om døden. Tit føler jeg mig som en slags sjælesorger. De kan diskutere ting med mig, som de ikke kan tale med andre om, siger Svend Lings og holder en kort pause i interviewet, hvor han sender sin kones æblekage rundt. Og hendes hjemmebakte småkager. Hustruen bager ikke kun kage, når Svend Lings stiller op til interviews om sin kamp for at lovliggøre aktiv dødshjælp. Hun støtter sin mand hele vejen, selv om prisen har været høj. Han har mistet sin autorisation som læge, og nu har han også fået en betinget fængselsdom. Samtidig koster det mentalt.

– Jeg taler ustandseligt med fremmede mennesker om døden. Det er ikke sjovt. Det er tungt, siger Svend, som gang på gang har svaret på det spørgsmål, som næsten alle kronisk syge har stillet ham: Kan man få en smertefri død? "Ja," har han beroliget dem.

Plasticposen

Som med alt andet, kan der selvfølgelig ske fejl. Som da en datter til en meget syg kvinde, ringede til Svend, efter moderen havde fulgt hans anvisninger til selvmord:

– Mor tog pillerne i går, men hun er ikke død. Hun er

helt bevidstløs, sagde den fortvivlede datter.

Den dag kom Svend med sit mest sikre og simple råd:

– Put en plasticpose om hovedet på hende og luk til med en gummiring.

Dagen efter ringede datteren og sagde tak for hjælpen.

– Hun sagde til mig, at hendes mor fik en smuk død. Det kan måske være lidt svært at forestille sig, når det er foregået med en plasticpose. Men det syntes de. Og man skal huske, at når man er uhelbredeligt syg og har det ganske forfærdeligt, som den kvinde havde, så er man jo ikke bange for at dø. Man er kun bange for at vågne op igen.

Rådet om plasticposen har Svend Lings givet flere gange. Det er en ældgammel metode, som han siger. Når han taler om sine selvmordsråd omkring kagebordet, så lyder de voldsomme. Men efter hans mening er hans metoder langt blidere, end de løsninger folk selv finder på, fordi de ikke kan få lovlig hjælp andre steder.

– Jeg har hørt om mange, der har skudt sig selv. Så kan konen komme og finde dem med blod og hjernemasse over det hele. Folk springer ud fra broer eller foran tog, så togføreren er skadet for livet. Det er meningsløst og urimeligt. Hvorfor skal man tvinges ud i sådan noget? Hvorfor kan man ikke bare tage en pille? Jeg synes, det er et kynisk samfund, der ikke respekterer folks ønsker.

Selv lever den 76-årige Svend Lings lige nu et aktivt og sundt liv. Det er sådan, det skal være. Han har ingen ønsker om at blive en meget gammel mand på halv kraft, så han har også selv sørget for at have den rette medicin ved hånden, hvis han skulle ønske at slutte livet. Han ved, hvad der skal til. Ligesom han også har et klart billede af, hvad der sker, når livet slutter.

– Så går man i opløsning og bliver helt væk. Den er ikke længere. Det der med sjælen, der lever videre, den skal de længere ud på landet med, smiler han.

Svend Lings modtager hver dag mellem en og fire henvendelser fra syge, der ønsker at dø.

PÅ NÆSTE SIDE
kan du møde Pernille, hvis far fik hjælp til at dø.

Nu er det mere end 50 år siden, men han kan stadig huske lugten fra stue fire. Svend Lings var dengang bare lægestuderende, da han havde et vikariat på en langtidsmedicinsk afdeling i Sverige. Men oplevelsen satte noget i gang inde i ham, som efterhånden udviklede sig til det kald, der har gjort ham kendt som "Selvmordslægen" i hele Danmark. Og som netop har givet ham en dom på 40 dages betinget fængsel for at have rådgivet flere mennesker om selvmord.

Som vikar på den langtidsmedicinske afdeling gik den unge Svend Lings stuegang hver dag, hvor han blandt andet trådte ind på stue fire. Her lå hun. En kvinde sidst i 50'erne. Hun var blevet ramt af kræft i kinden og var kommet for sent til læge, hvilket betød, at kræften havde ædt sig ind i kødet og bredt sig til mundhulen og endnu dybere ind. Nu var hele hendes kind væk og tilbage var kun et kæmpe krater med frit udsyn ind til stemmelæberne. Kvinden kunne ikke tale mere. Når Svend kom ind, kiggede hun bare på ham med et blik, som han aldrig siden har rystet af sig.

Det er en pligt

– Hendes øjne nærmest skreg til mig: "Så hjælp mig dog." Hendes situation var fuldstændig håbløs. Men jeg skulle jo bare kigge på såret under forbindingen, og hver dag gentog jeg: "Det ser fint ud", siger Svend Lings, inden han tilføjer:

– Men jeg var fuld af løgn. Han hadede løggen. Men

han kunne endnu mindre lide håbløsheden og de desperate øjne. Og det var her på stue 4 i lugten af forrådnethed, at tanken om at hjælpe patienter til at få endelig fred opstod.

I dag står den nu pensionerede overlæge Svend Lings i spidsen for netværket Læger for Aktiv Dødshjælp. Han har selv vejledt mange kronisk syge til selvmord og har også lagt en selvmordsmanual på nettet, som trin for trin beskriver vejen til at slutte livet.

Aktiv dødshjælp er som bekendt ulovligt i Danmark, men selv er han ikke et øjeblik i tvivl om, at han gør det rigtige, når han forklarer, hvilke piller en patient skal sluge for at gøre en ende på det hele.

– Når man først er blevet bevidst om, hvor mange mennesker der ligger og lider og gerne vil herfra, så fanger bordet. Jeg synes, det er en pligt. Hver eneste dag får jeg en til fire henvendelser fra folk, der er desperate for at få hjælp, siger Svend Lings.

Sjælesørger

Han tager imod Ude og Hjemme på sin idylliske, fynske gård med de 28 tønder land, som han selv går og passer. Når han altså ikke sidder med telefonen inde i stuehuset og taler med fremmede mennesker om det emne, som de fleste helst går i en stor bue udenom. Men som berører os alle: Døden.

Lige nu kan han på grund af sin dom ikke hjælpe folk, der kontakter ham. Han har anket sagen, og indtil den bliver afgjort, vil han ikke rådgive flere om selvmord.

Godt nok tager Svend Lings telefonen. Men han må lade patienterne i den anden ende leve videre, præcis som han gjorde dengang med den svenske kvinde på stue fire. Ganske vist skal han ikke

længere stå i lugten, men samvittigheden tynger ham på samme måde.

– Det er meget svært bare at skulle trække på skuldrene. Alle de mennesker, som enten ringer eller skriver til mig, er jo afklarede mennesker. De har truffet deres beslutning, for de har været hele møllen igennem. Tit flere gange. De vil ikke mere, siger Svend, som ikke har tal på, hvor mange han har hjulpet til selvmord. Men der har været mange, og hvert forløb har krævet tid og lange samtaler, fordi han har stillet krav om dokumentation for patienternes sygdomsforløb.

De fleste, der ringer eller skriver til Svend, er ramt af cancer, kroniske lungesygdomme eller kroniske nervesygdomme. Men tit handler telefonsamtalerne om meget andet end sygdom, scanningsresultater og blodprøvesvar.

– Mange har et stort talebehov. De er ofte alene omkring deres beslutning, for der er jo ikke ret mange, der bryder sig om at tale om døden. Tit føler jeg mig som en slags sjælesørger. De kan diskutere ting med mig, som de ikke kan tale med andre om, siger Svend Lings og holder en kort pause i interviewet, hvor han sender sin kones æblekage rundt. Og hendes hjemmebagte småkager. Hustruen bager ikke kun kage, når Svend Lings stiller op til interviews om sin kamp for at lovliggøre aktiv dødshjælp. Hun støtter sin mand hele vejen, selv om prisen har været høj. Han har mistet sin autorisation som læge, og nu har han også fået en betinget fængselsdom. Samtidig koster det mentalt.

– Jeg taler ustandseligt med fremmede mennesker om døden. Det er ikke sjovt. Det er tungt, siger Svend, som gang på gang har svaret på det spørgsmål, som næsten alle kronisk syge har stillet ham: Kan man få en smertefri død? "Ja," har han beroliget dem.

Plasticosen

Som med alt andet, kan der selvfølgelig ske fejl. Som da en datter til en meget syg kvinde, ringede til Svend, efter moderen havde fulgt hans anvisninger til selvmord:

– Mor tog pillerne i går, men hun er ikke død. Hun er

helt bevidstløs, sagde den fortvivlede datter.

Den dag kom Svend med sit mest sikre og simple råd:

– Put en plasticpose om hovedet på hende og luk til med en gummiring.

Dagen efter ringede datteren og sagde tak for hjælpen.

– Hun sagde til mig, at hendes mor fik en smuk død. Det kan måske være lidt svært at forestille sig, når det er foregået med en plasticpose. Men det syntes de. Og man skal huske, at når man er uheldigelig syg og har det ganske forfærdeligt, som den kvinde havde, så er man jo ikke bange for at dø. Man er kun bange for at vågne op igen.

Rådet om plasticosen har Svend Lings givet flere gange. Det er en ældgammel metode, som han siger. Når han taler om sine selvmordsråd omkring kagebordet, så lyder de voldsomme. Men efter hans mening er hans metoder langt blidere, end de løsninger folk selv finder på, fordi de ikke kan få lovlig hjælp andre steder.

– Jeg har hørt om mange, der har skudt sig selv. Så kan konen komme og finde dem med blod og hjernemasse over det hele. Folk springer ud fra broer eller foran tog, så togføreren er skadet for livet. Det er meningsløst og urimeligt. Hvorfor skal man tvinges ud i sådan noget? Hvorfor kan man ikke bare tage en pille? Jeg synes, det er et kynisk samfund, der ikke respekterer folks ønsker.

Selv lever den 76-årige Svend Lings lige nu et aktivt og sundt liv. Det er sådan, det skal være. Han har ingen ønsker om at blive en meget gammel mand på halv kraft, så han har også selv sørget for at have den rette medicin ved hånden, hvis han skulle ønske at slutte livet. Han ved, hvad der skal til. Ligesom han også har et klart billede af, hvad der sker, når livet slutter.

– Så går man i opløsning og bliver helt væk. Den er ikke længere. Det der med sjælen, der lever videre, den skal de længere ud på landet med, smiler han.

PÅ NÆSTE SIDE

kan du møde Pernille, hvis far fik hjælp til at dø.

Svend Lings modtager hver dag mellem en og fire henvendelser fra syge, der ønsker at dø.

Da Pernilles far blev ramt af en hjerneblødning, kæmpede han for at komme tilbage til livet. Og for at være i stand til at føre hende op ad kirkegulvet til hendes bryllup. Men da brylluppet var holdt, mistede han lysten til at leve. Ingen kunne rokke ved hans beslutning. Han ville dø.

Jørgen var en ægte levemand, der elskede smøger, vin, træning og sit arbejde. Efter hjerneblødningen blev han bundet til en kørestol og et liv, som han ikke fandt værdigt.

Pernille Vesterby forsøgte at hjælpe sin far med at finde den bedste måde at begå selvmord på.

Pernilles far ville dø

LÆGEN HJALP VORES FAMILIE

I et år knoklede Pernilles far for at være i stand til at føre hende op ad kirkegulvet. Det lykkedes.

Af Karin Heurlin
Foto: Morten Mejnecke

kh@udeoghjemme.dk

Da den tunge dør ind til værelset langsomt gik op, blev Pernille stående. Hun holdt begge hænder for øjnene. Først efter et stykke tid spredte hun forsigtigt fingrene, så hun kunne skimte sengen. Der lå han. Hendes far.

Pernille rystede, da hun gik tæt på. Hun havde forberedt sig selv på det værste. Men hun havde ikke forberedt sig selv på det syn, der mødte hende: Hendes far så fantastisk ud. Håret var sat præcis, som han kunne lide det. Hans skjorte var kridhvid og nystrogen, og han var iført sit dyreste designerjakkesæt.

Selv havde Pernille morgenhår. Og hun tudbrølede. Hun græd, fordi hendes far var død. Og hun græd, fordi hans største ønske nu var gået i opfyldelse.

– Jeg tror, du er død nu, far, hviskede hun, bare for at slå det helt fast.

Hvad der præcist var foregået i dagene op til, vidste Pernille ikke. Det gjorde ingen. Men Pernille vidste, at hendes far i et stykke tid havde haft kontakt med den såkaldte "selvmordslæge" Svend Lings, og hun vidste, at fem års opslidende kamp

endelig var til ende. 43-årige Pernille Vesterby fra Malling har altid elsket sin far. Også selv om han havde så travlt med sine forretninger, at han ikke var den, der stod på sidelinjen til alle sportstævner. Og også selv om det ikke var særlig let at være Pernille, da hun til sin konfirmation måtte sidde mellem to forældre, der lige var gået fra hinanden.

Men Pernille har altid været tæt med sin far, brille-designeren Jørgen Vesterby. Og hun har altid beundret den drivkraft, som gjorde, at han allerede som 18-årig åbnede sin første brilleforretning for senere at skabe en række brillefirmaer. Nogle med enorm succes og mange ansatte. Andre med en masse spildt, hårdt arbejde.

– Min far har altid klaret alt selv. Når noget gik galt, poppede han op igen som en korkprop og begyndte forfra. Han byggede alle sine virksomheder op med et enormt drive og en grænseløs tro på, at han var den bedste, smiler Pernille.

En aktiv mand

– Min far kunne være egenrådig. Men jeg syntes, jeg havde verdens bedste far. Han var enormt kærlig, og han elskede, når familien var samlet.

Jørgen havde efterhånden fået sig en stor familie. Han var far til fem børn med tre forskellige kvinder. Og så

havde han selvfølgelig sit "sjette barn", som Pernille siger: Firmaet.

Han var en travl mand, som man ofte selv skulle opsøge for at få hans tid. Det var Pernille god til både som barn og voksen, og hun nød hans selskab, uanset om det foregik hjemme i haven med laks på grillen, eller når de var på ferier sammen.

– Når man var sammen med ham, var der store armbevægelser. Han var en leve-mand med en kulsort humor.

Det var ikke bare humoren, der var skarp. Tøjet var det også. Jørgen gik altid ulasteligt klædt i ungdommelige snit. Også efter han blev 60. Og han blev ved med at nyde masser af smøger og vin samtidig med, at han knoklede fast på et crosstrainings-hold i træningscenteret.

– Min far elskede at være sammen med unge. Han ville ikke være gammel.

Pernille var generelt imponeret over sin fars tilgang til livet. Men hun blev alligevel bekymret, da han som 67-årig kørte sig selv ekstremt hårdt med et nyt firma og alle smøgerne, rødvinen og træningen ved siden af.

Da han i et par uger beklagede sig over en knaldende hovedpine, bad hun ham gå til lægen. Det havde han skam allerede været, forklarede han. Han havde også fået udleveret en blodtryksmåler.

Fortsættes næste side

– Men jeg har ikke lige fået brugt den, erkendte han.

Hovedpinen kunne han dog ikke ignorere, så en weekend fortalte han Pernille, at han havde bestilt en ny tid ved lægen.

To dage inden blev Pernille ringet op af Jørgens ekskone Dorthe. Klokken var 6 om morgenen, og allerede inden Pernille besvarede opkaldet, vidste hun, hvad Dorthe ville sige.

Jørgen havde fået en hjerneblødning. Midt under sin træning var han blev følesløs i ansigtet. Nu lå han på hospitalet og var helt væk.

I den kommende tid blev der grædt mange tårer omkring hans hospitalsseng.

Langsomt viste Jørgen små fremskridt. Han kom til bevidsthed og begyndte så småt at kunne tale og synke igen.

– Da han endelig kunne spise selv, styrtede jeg af sted med ham i en kørestol. Nu skulle vi ud og have en is, smiler Pernille. Så bliver hun igen alvorlig.

– Han var lam i højre side, så han fik is i hele hovedet. Jeg tørrede ham af og tænkte: Hvis du kunne se dig selv nu, ville du hade det. Min far kunne ikke klare, hvis han ikke så pæn ud. Hans hår og tøj sad altid perfekt.

Klar til brylluppet

Sammen med Dorthe kørte Pernille området tyndt for at se på plejehjem. Det var hendes fars eneste mulighed, for han var bundet til et liv i kørestol. Et liv med døgnpleje.

– Jeg fik så ondt i maven. Far kom fra en skøn villa lige ned til vandet, fra et liv, hvor hans firma var hans et og alt. Nu skulle han flytte ind på et plejehjem. Det var præcis det, han ikke havde lyst til.

Men Jørgen kunne ikke længere følge sin lyst. Der var ingen vej udenom.

– Han var så træt af det, og jeg tudede hver gang, jeg kørte derfra, husker Pernille, som dog midt i alt det triste kunne give sin far en glædelig nyhed.

Hendes kæreste, Jens, og

En grotesk og barbarisk periode

Pernille savner stadig sin far, som altid kaldte hende Mille.

faderen til hendes to drenge havde friet. De skulle giftes et år efter.

– Men jeg bliver ikke gift, for du kan føre mig op ad kirkegulvet, sagde Pernille.

Jørgen tog udfordringen op, brylluppet gav ham ud-sigt til en ny sejr. I det følgende år trænede han som en gal for at komme på benene.

– Han talte nærmest ikke om andet, siger Pernille, som smiler bredt, når hun fortæller om sit bryllup.

En helt fantastisk dag, hvor hun fik sat hår og fik hjælp til at komme i den smukke, hvide kjole, inden hun med sin mor ved sin side kørte op til kirken.

Hendes far sad allerede inden for døren ved siden

af Dorthe. Men da Pernille ankom, kom han på benene og tog hendes arm.

– Skal vi gå? spurgte han, mens han viljefast knugede sin stok.

Tårerne trillede ned gennem Pernilles bryllupsmakeup, da hun gik op ad kirkegulvet ved siden af sin far, der nærmest med viljens kraft trak sig selv af sted.

Det sidste ønske

– Det var så vanvittigt stort, og jeg var sindssygt stolt.

Den dag blev Pernille gift med manden i sit liv. Og de dansede til klokken 4 om morgenen.

Allerede dagen efter ramte virkeligheden: Hvordan skulle hun nu motivere sin far til fortsat at ville livet?

Kort efter var familien ude og spise med Jørgen. De fik hans livret. Sushi. Men det stod klart for alle omkring bordet, at der ikke længere var meget af det bedste i livet tilbage for Jørgen. Derfor kom det ikke bag på dem, da han pludselig udtalte sit ønske højt.

– Jeg har besluttet mig. Jeg vil ikke leve mere.

Pernille bønfaldt sin far, men Jørgen havde taget sin beslutning.

Men hvordan finder man den mest menneskelige måde at tage sit eget liv på? Aktiv dødshjælp er ulovlig i Danmark, så Pernille og familien gjorde det samme, som når man skal finde opskriften på en kage. De googled.

I den periode skrev Per-

Pernille med sønnerne Mathias og Lucas.

gjort: Hun gik efter målet.

Uden at bryde sammen passede hun sin familie og sit arbejde, mens hun i sin fritid prøvede at hjælpe sin far med at dø.

Pernille havde sine faste opgaver. Så måtte hendes egne følelser komme i anden række. Derfor slog hun det lidt hen, da hendes krop begyndte at opføre sig underligt. Hun fik tit næseblod. Ligesom sveden ofte piblede fra hende, samtidig med at hun havde svært ved at trække vejret.

Pernille kunne efterhånden godt mærke, at hun ikke var sig selv. Det var Jørgen, der anbefalede Pernille at gå til lægen. Pernille var ramt af stress og skulle sygemeldes fra sit arbejde.

Ikke engang i lægens fortrolige rum kunne Pernille afsløre, at det faktisk ikke var hendes arbejde, der stressede hende.

– Jeg havde så meget lyst til at sige til min læge: Jeg er ved at gå helt op i limningen, fordi jeg skal finde ud af, hvordan min far kan begå selvmord. Men det kunne jeg jo ikke, siger Pernille, som efter ordre fra lægen skulle gå hjem og ikke foretage sig andet end at ligge på sofaen og prøve at trække vejret.

Pernille kunne ikke længere være i sin egen krop, og derfor valgte hun at trække sig lidt fra de tunge beslutninger, da Svend Lings kom

ind i billedet. Hun vidste, at hendes far havde kontaktet lægen, som kæmper for aktiv dødshjælp. Hun vidste også, at de havde holdt møder, og at hendes far endelig havde fået hjælp.

Så kom næste spørgsmål: Hvornår skulle Jørgen herfra? Der var flere datoer i spil. Til sidst blev der valgt en.

Lange afskeds kram

Dagen inden var der familiemiddag. Der var sushi på bordet og champagne i glassene. Jørgen sad for bordenden lige der, hvor han bedst kunne lide at sidde. Han smilede, og det forsøgte Pernille også, men hun sad og ønskede, at sushi-middagen varede for evigt. For hun vidste jo godt, hvad der skulle ske, når middagen var slut.

Alligevel kunne hun ikke lade være med at stille et forsigtigt spørgsmål hen på aftenen.

– Far, du ved godt, det er sidste gang, vi ser hinanden, ikke?

– Jo. Og nu snakker vi ikke mere om det, sagde Jørgen.

Det var nogle lange kram den aften. Og det var både første og sidste gang, Pernille så sin far græde.

Næste morgen var Jørgen ikke ved bevidsthed. Og to dage efter stod Pernille i døren og så ned på sin far,

som var gjort så fint i stand efter sin død.

Det er i dag halvandet år siden, og Pernille ville lyve, hvis hun påstod, at hun er kommet over det. Godt nok er hun tilbage på arbejde, og hverdagen er, som den plejer. Men Pernille bærer stadig på en sorg, som kan få tårerne til at trille, når hun går sine lange ture. Eller når hun forsigtigt åbner plasticposen, hvor hun har gemt et af sin fars tørklæder og stadig kan fornemme hans duft.

For hende gjorde det ondt at følge retssagen mod Svend Lings her i efteråret, hvor han fik en betinget dom på 40 dages fængsel.

– Han hjalp jo vores familie, så min far ikke skulle skære sin egen hals over. Jeg synes, det var så uretfærdigt, at han skulle dømmes, siger Pernille, som i dag selv går ind for aktiv dødshjælp.

– Det var ikke noget, jeg havde taget stilling til før. Men nu ved jeg, hvordan det føles at stå med et menneske, man elsker, som gerne vil herfra. Det er simpelthen så ensomt.

Sidste år bragte TV 2-dokumentaren "Jørgen vil dø" om Jørgens kamp for at få lov til at komme herfra.

Læs også interviewet med Svend Lings side 4-5

nille ord i sit søgefelt, hun aldrig havde skrevet før

– Det var et helvede. Jeg kunne ikke tale med nogen om det, for det er jo ulovligt.

I begyndelsen planlagde de at tage til Schweiz, hvor assisteret selvmord er lovligt. Men da familien hverken kunne skaffe penge eller de nødvendige papirer, blev den udvej droppet. I stedet talte de om, at Jørgen kunne bruge en kniv.

– Hvor skal du stikke dig? I halsen? Dør man af det?

En google-søgning viste, at det var bedre at gøre det i lysken. Hvor er det nu, den sidder?

– Det var så grotesk og barbarisk, siger Pernille, som i den periode gjorde, som hendes far altid havde

TÍÐINDI

TRÚBOÐIN: VIT VÍLJA RØKKA ØLLUM ÁHUGABÓLKUNUM

Blaðið Trúboðin er farið í søguna, men Kristiliga Heimamissionin fer nú at leggja stóra orku í at reka nýggjan internetportal

Sólva Lindenskov Róadóttir

Fríggjadagin 26. oktobur var hitt síðsta blaðið hjá Trúboðanum prentað. Trúboðin er málagn- ið hjá Kristiligu Heima- missionini í Føroyum. Fyrsta blaðið kom út undir seinna heimsbar- daga í 1943. Trúboðin hevur verið eitt prentað blað tey seinastu 75 árin, men frá november mán- að í ár verður tað bert tókt á alnótini – sum tíðindaportalur.

Símun Persson Jacob- sen, formaður í Kirkjuligu Heimamissionini, sigur, at ætlanin hevur leingi verið at tillaga Trúboðan soleiðis, at hann røkkur út til fleiri menniskju, har tey eru. Og tey flestu eru í dag tøk á netinum, har tað mesta av tilfarinum verður lisið. Tískil velur Trúboðin at fylgja lesara- num og flyta yvir á netið, sigur hann.

- Tað er meira ein menning enn eitt niðurlag. Trúboðin fer ongan veg, vit velja bara at røkka út til fleiri lesarar, sigur Símun Persson Jacobsen. Fyri

okkum er tað ein partur av veruleikanum, at lesarin er meira á alnótini enn áður, og hetta velja vit at gera til ein fyrimun, sigur hann.

- Eisini hava vit ein serligan áhugabólk, sum sjáldan verður rokkin í almennu miðlunum, tí skil gerst hetta ein fyrimunur, at vit kunna røkka út til ein breiðan skarða í mun til áðrenn, tá vit prentaðu blaðið.

Tíðarhóskandi

Øssur Kjølbro, blaðstjóri á Trúboðanum, kemur at virka sum leiðari og »redaktørur« á Trúboðanum. Øssur Kjølbro kemur at hava ábyrgd av tilfarinum, sum verður lagt út, soleiðis at tað verður hildin ein ávís góðska, og at gagn fæst av nýggja móguleikanum. Eisini verður tað umráðandi, at kundin allatið hevur móguleika at lesa fesk tíðindi, hetta fyri at Trúboðin eisini kann gerðast ein vani, at man dagliga hyggur á heimasíðuna trubodin.fo og lesur tað, sum verður skrivað.

Nýggja menningin

gevir eisini Trúboðanum móguleika at styra, hvat kemur út og nær, soleiðis at alt gerst meira tíðarhóskandi, og áhugamálini gerast meira tíðarbær, heldur enn at tað gerst neyðugt at nýta aðrar portalar sum millumlið á alnótini.

Áðrenn avgerðin bleiv tikin at gerast ein heima- síða heldur enn eitt blað vóru nógvir móguleikar umrøddir. Men av tí at lesarin fyriheldur seg á alnótini, bleiv tað endaliga avgerðin at skriva tíðindi á netinum.

- Soleiðis kunna vit gerast meira nærverandi og nútíðarhóskandi fyri lesararnar. Tað ber eisini í størri mun betri til at gera ein dagsordan, og samstundis umrøða evnir, sum eru uppi at venda her og nú. Hetta letur eisini upp fyri fleiri móguleikum hjá Trúboðanum at mennast við livandi myndum, samrøðum og annað. Her, sum vit byrja nú, kunna vit millum annað opna fyri einari størri rørslu, tað bert til at leggja tíðindi

út dagliga og skapa rák og tos í samfelagnum, tá tað nemur við átrúnað, sigur Símun Persson Jacobsen.

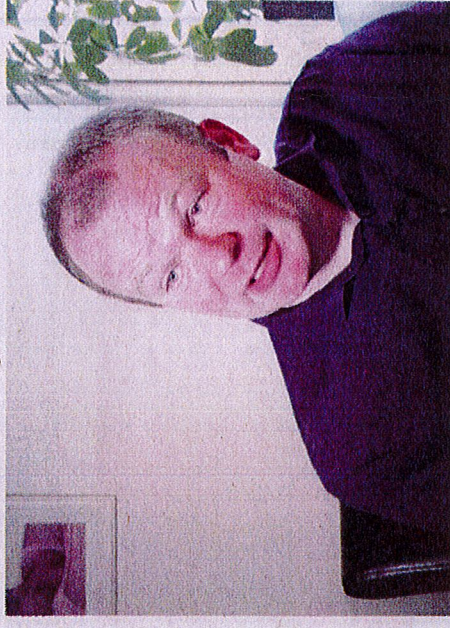
- Av og á má man traðka út um tryggu karmarnar og veruliga hugsa, hvat næsta stigið skal vera. Spurningurin hjá okkum var so, um man skal halda á við at stríðast við einum blaði, ella um næsta stig skal beina leið fyri nýggjum móguleikum, sigur Símun Persson Jacobsen.

- Tá eg var ungur í missionshúsinum, hetta man vera umleið 20-30 ár síðan nú, vóru vit nøkur fá ung, sum ikki dugdu at spæla nakað ljóðføri. Vit keyptu so trummur og ljóðføri, og eitt hálv ár seinni øktist trongdin at læra seg at spæla. Uppá sama máta kann man hyggja eftir hesari menning. Trúboðin byrjar her við okkara heimasíðu, og vit mennast og veksa so herfrá.

- Hetta er ein visjón, og vit kunna halda fram við at mennast sum heimasíða. Okkara høvuðsmál er at gerast

ein partur av dagliga vananum hjá lesaranum, sigur Símun Persson Jacobsen.

Tann 2. november klokkan 16.00 verður nýggja heimasíðan hjá Trúboðanum.

Øssur Kjølbro

Símun Persson Jacobsen